

VELFÆRDSMINISTERIET

Departementet

Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf. 3392 9300
Fax. 3393 2518
E-mail sm@sm.dk

JET/ J.nr. 2007-6883

Folketingets Socialudvalg

Dato: 6. februar 2008

Under henvisning til Folketingets Socialudvalgs brev af 10. januar 2008 følger hermed velfærdsministerens endelige svar på spørgsmål nr. 96-104 (SOU Alm. del).

Spørgsmål nr. 96:

”Ministeren bedes oplyse, hvornår Socialudvalget kan forvente at modtage den lovede status på situationen på de sociale institutioner efter kommunalreformen baseret på indberetninger fra udviklingsrådene samt høring af brugerorganisationerne, jf. den tidligere socialministers besvarelse af SOU alm. del - samrådsspørgsmål D den 6. december 2006.”

Svar:

Udviklingsrådene skal senest den 1. maj 2008 sende deres redegørelser til mig og undervisningsministeren.

Jeg vil på baggrund af de redegørelser, som jeg modtager fra udviklingsrådene, fremsende en samlet redegørelse og vurdering af udviklingen til Folketinget ultimo maj 2008.

Spørgsmål nr. 97:

”Under henvisning til ministerens besvarelse af samrådsspørgsmål A-D den 9. januar 2008 bedes det oplyses, hvornår ministeren forventer at kunne fremvise en ny konstruktion af VISO.”

Svar:

Som jeg nævnte på samrådet, vil jeg tage en række initiativer til at forbedre VISO her og nu. Samtidig vil jeg gerne se på, om vi har tilrettelagt rammerne omkring VISO på den mest hensigtsmæssige måde. Men jeg mener ikke, at vi kan træffe beslutninger ud fra erfaringerne fra VISOs første år, for det tager naturligt tid, før nye samarbejdsrelationer mellem nye aktører finder sin endelige form.

Det er derfor aftalt med KL og Danske Regioner, at der skal foretages en samlet vurdering af VISOs virke på baggrund af de første års erfaringer. Som et led i denne vurdering vil jeg tage stilling til, hvilke ændringer der skal ske af rammerne for VISO. Målet må være at sikre kommunerne den nødvendige støtte til at yde specialrådgivning og at sikre borgerne den bedste adgang til specialrådgivning. Jeg vil naturligvis også inddrage VISOs faglige bestyrelse, og dermed brugerorganisationerne, i denne vurdering.

Spørgsmål nr. 98:

”Ministeren bedes sende en liste med navnene på de 144 leverandører, der er indgået kontrakt med i relation til VISO, og hvilke beløb de enkelte leverandører har fået stillet til rådighed.”

Svar:

VISO har sendt vedlagte liste som svar på spørgsmålet.

Spørgsmål nr. 99:

”Er ministeren enig i, at alle rådgivningsområder skal kunne dækkes af det kommunale system eller VISO? Finder ministeren det på den baggrund nødvendigt, at målgruppen for VISO er så dynamisk, at den både baserer sig på borgerens egen vurdering samt den viden, som VISO eller kommunen har i forhold til disse problemstillinger?”

Svar:

Kommunerne har det fulde ansvar for, at borgeren får den rådgivning, som vedkommende har behov for. Det gælder også rådgivning på de mere specialiserede områder, som de tidligere amtskommuner havde ansvaret for.

Så jeg er enig i, at alle rådgivningsområder skal kunne dækkes af det kommunale system. Men ekspertisen behøver ikke at ligge i det kommunale system, men kan godt være placeret regionalt, såfremt rådgivningen kan udgå fra og baseres på den indholdsmæssige opgavevaretagelse i regionale tilbud. Regionens specialrådgivning aftales i forbindelse med den årlige rammeaftale mellem kommunerne og regionen. Som jeg nævnte på samrådet, vil jeg drøfte med KL, hvordan vi kan give specialrådgivningen en mere fremtrædende plads i rammeaftalerne.

VISO skal ligeledes kunne dække alle områder, men VISOs rådgivning er et supplement til kommunernes rådgivning i de mest komplicerede enkeltsager.

Alle borgere kan henvende sig direkte til VISO for at få specialrådgivning i de mest komplicerede enkeltsager, men det er VISO alene, som afgør, om sagen er en VISO-sag. I denne vurdering vil naturligt også indgå borgerens egen opfattelse af sagen. Som nævnt på samrådet har jeg bedt VISO om at udvikle sin praksis, så leverandørnetværket i højere grad inddrages i visitationen. Det vil hurtigere kunne sikre en bedre belysning af hele sagen og borgerens situation.

Spørgsmål nr. 100:

”Hvad er ministerens holdning til at udvide målgruppen for VISO, når behovet for specialrådgivning er der, og midlerne er afsat?”

Svar:

Som jeg redegjorde for i samrådet om VISO den 9. januar 2008 i Socialudvalget, har jeg taget en række konkrete initiativer i forhold til VISOs funktion og virksomhed.

Efter min opfattelse er der imidlertid behov for et større og bedre erfaringsgrundlag for at kunne vurdere en grundlæggende omlægning af VISO i forhold til den målgruppe, som VISO er opbygget for.

Jeg har derfor aftalt med KL og Danske Regioner, at der skal foretages en samlet vurdering af VISOs virke på baggrund af de første års erfaringer. Herefter vil jeg tage stilling til, hvilke ændringer der skal ske af rammerne for VISO.

Spørgsmål nr. 101:

”Er ministeren enig i, at det er vigtigt, at tvivl hurtigt bringes ud af verden, og at det derfor ikke er hensigtsmæssigt at opbygge et bureaukratisk system, hvor borgeren får en oplevelse af, at der skal ske afdækning gentagne gange?”

Svar:

Jeg er meget enig i, at samspillet mellem kommuner, borgere og VISO skal ske så smidigt og fagligt forsvarligt som muligt, og at det er den oplevelse, borgeren får i kontakten med kommunen og VISO.

Jeg har taget følgende initiativer her og nu, som vil bidrage til, at borgeren oplever et væsentligt mindre bureaukratisk VISO:

- Jeg har bedt VISO om at udvikle sin praksis, så leverandørnetværket i højere grad inddrages i visitationen. Det vil hurtigere kunne sikre en bedre belysning af hele sagen og borgerens situation.

- Jeg har bedt VISO om at sikre, at rådgivningsforløbene løber så længe, der er brug for et kontinuerligt forløb om særlige problemstillinger. Borgeren skal dermed ikke gennem nye visitationsprocesser undervejs og have oplevelsen af et unødvendigt bureaukrati.

For at udbygge og udvikle samspillet skal borgernes, kommunernes og VISOs erfaringer løbende indgå i den faglige bestyrelses overvejelser om tiltag, der styrker samspillet og imødegår uhensigtsmæssige og unødvendige krav og procedurer.

Spørgsmål nr. 102:

”Ministeren bedes redegøre for, på hvilken måde ministeren mener, at VISO skal arbejde med at gøre sig kendt hos borgere og pårørende i relation til særlige botilbud efter lov om social service, herunder de store institutioner med flere end 100 beboere.”

Svar:

VISO skal bestræbe sig på en bred dialog med kommuner og brugerorganisationer med henblik på at orientere om VISO's formål og funktion. En rigtig brug af VISO forudsætter, at de borgere og kommunale medarbejdere, som kan bruge VISO – også kender VISO's ydelser og ved, hvor VISO kan hjælpe.

VISO har i hele 2007 arbejdet med en bred informationsstrategi, og for 2008 er der foreløbig fastlagt en række aktiviteter.

VISO udsender i foråret 2008 en pjece til alle specialtilbud (institutioner) – herunder alle botilbud. Derudover arbejdes der på at nå personalet i specialtilbud gennem artikler i fagblade, møder, temadage og andre arrangementer, som f.eks. årsmøder, i samarbejde med relevante fora (Socialt Lederforum, Foreningen af Danske Døgninstitutioner). Formålet er at sikre, at personalet ved i hvilke sammenhænge, de kan trække på VISOs ydelser, og at sikre, at personalet er klædt på til at informere både brugere og pårørende om VISO.

I begyndelsen af 2008 udsendes pjecer målrettet borgerne til biblioteker, praktiserende læger, apoteker, kommunernes borgerservice, brugerorganisationer og socialrådgivere på sygehuse.

Jeg finder det vigtigt, at VISO også inddrager brugerorganisationerne i vurderingen af, hvilken information der er behov for.

Spørgsmål nr. 103:

Ministeren bedes redegøre for, på hvilken måde ministeren mener, at VISO skal arbejde med at gøre sig kendt og anvendelig i forhold til borgere med sindslidelse i egen eller visiteret bolig.

Svar:

VISO skal i løbet af foråret 2008 mødes med Landsforeningen SIND, LAP og Landsforeningen Bedre Psykiatri – der er vigtige bruger- og pårørendeorganisationer på området vedr. sindslidelser. På disse møder vil det bl.a. blive drøftet, hvordan VISO bedst kan gøre sig kendt i forhold til borgere med sindslidelse i egen eller visiteret bolig.

I øvrigt henvises til svaret på spørgsmål 102.

Spørgsmål nr. 104:

”Ministeren bedes redegøre for, hvorfor der er forskel på almen viden og specialviden, når det er kommunernes entydige ansvar at sikre den nødvendige rådgivning – almindelig eller specialiseret – i forhold til behandling af sager vedrørende borgere med handicap. Er der ikke tale om en kunstig sondring, som kun bidrager til, at der kan opstå huller i forbindelse med udførelse af den fagligt bedste rådgivning til borgerne?”

Svar:

Kommunalbestyrelsen har ansvaret for at træffe afgørelse om tildeling af tilbud til borgerne efter serviceloven. Kommunalbestyrelsens afgørelse sker på grundlag af en udredning af borgerens behov og en relevant rådgivning om de tilbud, der kan imødekomme borgerens behov. Afhængig af de konkrete behov og problemstillinger kan rådgivning være almindelig rådgivning eller en mere specialiseret rådgivning. Kommunalbestyrelsen har dermed det samlede ansvar for at træffe afgørelse efter serviceloven og for, at afgørelsen træffes på grundlag af den nødvendige udredning og rådgivning.

Specialviden er – i forhold til almen viden – karakteriseret ved at rette sig mod specielle eller komplicerede problemstillinger, enten på grund af problemstillingernes indhold eller på grund af en relativ sjælden forekomst. Opbygning, vedligeholdelse og udvikling af specialviden sker på mange områder i tilknytning til bestemte sociale tilbud eller bestemte faglige miljøer.

Formålet med VISO er at give et samlet overblik over denne specialviden, og gøre den synlig og tilgængelig på landsbasis, når kommunerne og borger-

ne efterspørger en konkret specialviden som grundlag for en afgørelse i kommunen.

I sager, hvor der er behov for specialviden, understøtter VISO dermed kommunalbestyrelsens forpligtelse til at inddrage den specialviden, der konkret er behov for.

Da kommunalbestyrelsen har den entydige forpligtelse til at træffe afgørelse og til at inddrage den nødvendige viden i konkrete sager, og da VISO understøtter denne forpligtelse ved at bidrage med specialrådgivning i de mest komplicerede og specialiserede sager, er der for mig at se ikke grundlag for, at der kan opstå huller i forbindelse med udførelse af den fagligt bedste rådgivning til borgerne.

Karen Jespersen

/Karin Ingemann